

Z POČÁTKŮ ČESKÉHO DIVADLA NA MORAVĚ

(Příspěvek k soupisu českých profesionálních představení v Brně a v Olomouci do konce roku 1847)

Přehled českých divadelních představení v Brně a Olomouci se pokouší zachytit doposud známá česká divadelní představení profesionálního a poloprofesionálního charakteru. Přehled je chronologicky uspořádán tak, že nejprve uvádíme brněnský a pak odděleně olomoucký divadelní repertoár. Přehled je zpracován na podkladě dostupných divadelních plakátů a oznámení i na základě referátů a zpráv dostupného dobového periodického tisku. Kde se nám nepodařilo nalézt originální dobové prameny, přihlížíme výjimečně k pozdější literatuře. Přitom zachycujeme toliko uskutečněná nebo alespoň ohlášená divadelní představení.

Pro úsporu místa zkracujeme údaje tak, že uvádíme jenom datum (a event. denní dobu představení) a podle pramene název provedených prací, označení žánru a údaje o autorovi (příp. i překladateli apod.). Záznam zakončujeme v závorkách označením pramene, z něhož se o představení nejvíce dovídáme. Do hranatých závorek klademe též event. vlastní doplňky některých chybějících údajů. Názvy prací provozovaných poprvé tiskneme velkým písmem. Nevíme-li z pramenů bezpečně, zda šlo o premiéru, tiskneme název také velkými písmeny, ale klademe před něj hvězdičku, která tedy označuje prvé nám známé místní provedení jistého díla. U repríz uvádíme místo žánrových a autorských údajů toliko číselné odkazy na jejich první zjištěná provedení. Na závěr našeho přehledu připojujeme seznam použitých zkratk. V něm se u brněnských divadelních almanachů, jako u nejvýznamnějších pramenů k poznání místního divadelního repertoáru vůbec, pokoušíme o zachycení všech jejich doposud známých ročníků, tedy i z let, kdy se zde česká divadelní představení nekonala. Obdobně pak zařazujeme přehled divadelních almanachů olomouckých.

Náš přehled byl za přispění prof. dr. Františka Černého připraven jako příloha akademických Dějin českého divadla II — Národní obrození. Materiál uveřejňujeme toliko jako příspěvek k soupisu českého divadelního repertoáru na Moravě, protože věříme, že jej bude možné ještě stále doplňovat dalšími údaji, neboť se nám zatím ještě nepodařilo nalézt a vyčerpávat všechny případné prameny.

23. neděle dne 1. prosince 1839:

W prospěch Wáclawa Swatopluka Koliby.

Divotvorů Klobauk, potrestaný lašomec.

Uvodní hračka ve 3 jednáních od W. Klicpera.

Na divadle uvedené od registrace pana S. Kubera.

		D i a l o g			
Čechův (Klobauk)	Škubert	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert		
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Čechův	Škubert	(Pan Čechův	Škubert		
Čechův	Škubert	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert		
Čechův	Škubert	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert		
Čechův	Škubert	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert		
Čechův	Škubert	(Pan Čechův	Škubert	} hudební	} Klobauk
Škubert	Čechův	(Pan Čechův	Škubert		

K proměňování této obdivné veselojehry, přináse od předního národního dramatika, jím vyznamenal občanskou nepokojnosti. **W. S. Koliba.**

Začátek o půl 5.; konec o půl 7. hod.

Samstag den 1. December um halb 5 Uhr in böhmischer Sprache, zum Besten des W. S. Koliba:

Der Wunderhut, oder: Der bestrafte Geizhals.

Original-Poese in 3 Akten, von W. Klicpera.

Plakát k představení českého divadla v Brně objevený ve Vídni prof. dr. Františkem Černým, DrSc.

1767		BRNO
11. 1.	*ZAMILOVANÝ PONOČNÝ (Der verliebte Nachtwächter). Česká operapantomima v 1 j., uvedena v dobrou hudbu. [C-Videa]	1
1814		
7. 12.	[več.] *STRAŠIDLO VE MLEJNĚ. Zpěvohra ve 2 j. Z něm. přel. od Vohanky a do hudby postavená od Rafaela. [C-UK] [K tomu německy fraška] Die Heirat durch Wochenblatt. [C-UK]	2
1815		
31. 1.	<i>Strašidlo ve mlejně.</i> (Viz č. 2.) [C-UK]	3
1822		
22. 6.	[več.] *KNÍŽE NA HONBĚ anebo NA ZAPŘENOU. Veselá hra ve 2 j. [dle A. Kotzebue] od V. Michalesiho. [BZtg 1822.]	4
22. 7.	<i>Kníže na honbě anebo Na zapřenou.</i> (Viz č. 4.) [Čechoslav 1822.]	5

11. 2.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Hýsek]	25
21. 2.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Hýsek]	26
25. 2.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Hýsek]	27
1. 7.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Hýsek]	28
9. 7.	<i>*LOUPEŽNÍCI NA CHLUMU.</i> [Vlastenská činohra v 5 j. podle G. Kuna svobodně zčeštěná od J. N. Štěpánka.] [Květy 1838.]	29
16. 7.	<i>*MORAVEC A NĚMEC aneb KAŽDOU CHVÍLI JINÉ CTVERÁCTVÍ.</i> [Lokální úprava č. 17.] [B. Th. A. 1839.]	30
23. 7.	<i>Loupežníci na Chlumu.</i> (Viz č. 29.) [B. Th. A. 1839.]	31
6. 8.	<i>*OPICE A ŽENICH.</i> [Fraška se zpěvy ve 3 j. od J. Nestroye zčeštěním J. N. Štěpánka.] [B. Th. A. 1839.]	32
13. 8.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [B. Th. A. 1839.]	33
20. 8.	<i>Opice a ženich.</i> (Viz č. 32.) [B. Th. A. 1839.]	34
27. 8.	<i>*KOMAROVSKÉ KOLÁČE.</i> [Lokální úprava č. 7.] <i>*LAZEBNÍK SEVILLSKÝ.</i> Pět prvních scén z 1. j. [směšné zpěvohry od C. Sterbini s hudbou od G. Rossini]. <i>*RUSKÉ LEŽENÍ.</i> [Pantomima.] [B. Th. A. 1839.]	35
3. 9.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [B. Th. A. 1839.]	36
10. 9.	<i>*ZLÝ DUCH LUMPACIVAGABUNDUS.</i> [Kouzelná fraška se zpěvy v 5 j., dle J. Nestroye přel. od J. N. Štěpánka?] [B. Th. A. 1839.]	37
17. 9.	<i>Zlý duch Lumpacivagabundus.</i> (Viz č. 37.) [B. Th. A. 1839.]	38
23. 9.	<i>Loupežníci na Chlumu.</i> (Viz č. 29.) [B. Th. A. 1839.]	39
30. 9.	<i>*KÝŽ BYCH SE BYL NEOŽENIL!</i> [Fraška o 1 j. vzdělaná od J. N. Štěpánka.] <i>Lazebník sevillský.</i> (Viz č. 35.) <i>Ruské ležení.</i> (Viz č. 35.) [B. Th. A. 1839.]	40
7. 10.	<i>Zlý duch Lumpacivagabundus.</i> (Viz č. 37.) [B. Th. A. 1839.]	41
14. 10.	<i>*ABELÍNO, VELIKÝ ZBOJNÍK.</i> [Smutnohra v 5 j. od Zschokke, zčeštěná od J. Hýbla.] [B. Th. A. 1839.]	42
21. 10.	<i>Opice a ženich.</i> (Viz č. 32.) [B. Th. A. 1839.]	43
28. 10.	<i>Abelíno, veliký zbojník.</i> (Viz č. 42.) [B. Th. A. 1839.]	44
4. 11.	<i>*ENŠPIGL.</i> [Fraška se zpěvy ve 4 j., dle J. Nestroye od J. K. Tyla. Hudba od A. Müllera.] [B. Th. A. 1839.]	45
11. 11.	<i>*PŘÍTEL V NOUZI.</i> [Veselá hra v 1 j. dle A. Bäuerle zčeštěná od J. N. Štěpánka.] <i>Kýž bych se byl neoženil.</i> (Viz č. 40.) <i>*KOUZELNÁ FLETNA.</i> (Z árie Sarastra) [zpěvohry od E. Schikanedra, zčeštěné od J. K. Chmelenského s hudbou W. A. Mozarta]. [B. Th. A. 1839.]	46
25. 11.	<i>*PRECIOSA, SPANILÉ DĚVČE CIKÁNSKÉ.</i> [Romantická hra se zpěvy a tancem ve 4 j. dle Wolfa, česky vzdělána od J. K. Tyla. Hudba od K. M. Webra.] [B. Th. A. 1839.]	47
2. 12.	<i>Enšpigl.</i> (Viz č. 45.) [Květy 1839.]	48
9. 12.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Květy 1839.]	49
16. 12.	<i>Preciosa, spanilé děvče cikánské.</i> (Viz č. 47.) [Květy 1839.]	50
30. 12.	<i>*SIROTEK A VRAH.</i> Dráma ve 3 j. dle F. Castelli od J. N. Štěpánka. Hudba od H. R. Seyfrieda. [Květy 1839.] Ve prospěch divadelního orchestru.	51

11. 8.	<i>Kníže na honbě aneb Na zapíenou.</i> (Viz č. 4.) [Čechoslav 1822.]	6
28. 10.	[več.] <i>BEROUNSKÉ KOLÁČE.</i> [Veselá hra v 1 j. od J. N. Štěpánka.] [Čechoslav 1822.]	
7. 11.	<i>Berounské koláče.</i> (Viz č. 7.) [BZtg. 1822.]	8
3. 12.	<i>Berounské koláče.</i> (Viz č. 7.) [BZtg. 1822.]	9
1823		
20. 1.	<i>Berounské koláče.</i> (Viz č. 7.) Gymnastické umění. [B. Th. A. 1824.] č. 7.]	10
1831		
22. 8.	* <i>KUMROVICKE KOLÁČE.</i> [Úprava hry J. A. Gleicha nebo lokální úprava * <i>POLICINEL MRTVÝ A ŽIVÝ</i> [Balet.] [B. Th. A. 1832.]	11
28. 8.	<i>Kumrovické koláče.</i> (Viz č. 11.) * <i>ŠEDÝ MUŽICEK</i> (Das graue Mänchen). [Balet?] [B. Th. A. 1832.]	12
1835		
20. 2.	[več.] * <i>MASOPUSTNÍ KOBLIHY DONESENÉ ZE SLAVKOVA DO BRNA nebo OŠIZENÝ LICHVÁŘ.</i> [Veselohra od J. N. Štěpánka (viz č. 7?), upra- vená od Rubra.] [Česká včela 1835.] [Provedeno jako součást Quodlibetu.]	13
22. 2.	<i>Masopustní koblíhy.</i> (Viz č. 13.) [Česká včela 1835.] [K tomu německy] Heirat durch Güterlotterie. [B. Th. A. 1836.]	14
2. 3.	<i>Masopustní koblíhy.</i> (Viz č. 13.) [Česká včela 1835.] [K tomu německy] Die elegante Bräumeisterin. [B. Th. A. 1836.]	15
14. 5.	<i>Masopustní koblíhy.</i> (Viz č. 13.) [B. Th. A. 1836.] [K tomu německy] Die Heirat durch die Güterlotterie. [B. Th. A. 1836.]	16
24. 7.	* <i>ČECH A NĚMEC.</i> [Veselá hra ve 3 j. od J. N. Štěpánka.] [B. Th. A. 1836.] [K tomu německy scény ze hry] Staberl und Otherel. [B. Th. A. 1836.] Ve prospěch Alžběty Dopplerovy.	75
1836		
15. 2.	<i>Masopustní koblíhy.</i> (Viz č. 13.) [Rameš] [K tomu německy] Der dumme Streich [a] Schildwache [a] Tod und Teufel. [Rameš]	18
18. 6.	<i>Masopustní koblíhy.</i> (Viz č. 13.) [Rameš] [K tomu německy] Der kleine Gabriel. [Rameš]	19
1837		
27. 1.	* <i>PŘÍTEL V NOUZI.</i> [Veselá hra v 1 j. dle A. Bäuerle, zčeštěná od J. N. Štěpánka] [Rameš] [K tomu německy] Lustig als Catalani [a] Der Jude in Fass. [Rameš]	20
7. 2.	<i>Přítel v nouzi.</i> (Viz č. 20.) [Rameš] [K tomu německy] Der Jude in Fass. [Rameš]	21
?	* <i>DVĚ SESTRY Z JIHLAVY.</i> [Směšná zpěvohra ve 2 j. dle Hafnera od J. N. Štěpánka. Hudba od V. Müllera.] [Vlast. VIII.]	22
1838		
5. 2.	* <i>ĐÁBLŮV MLEJN NA VIDEŇSKÉ HOŘE.</i> [Bajka se zpěvy ve 4 j. dle starobylé povídky od Henslera, zčeštěná od J. N. Štěpánka. Hudba od V. Müllera.] [Květy 1938.]	23
9. 2.	<i>Đáblův mlejn na vídeňské hoře.</i> (Viz č. 23.) [Hýsek]	24

6. 1. *JOSEF EGYPTSKÝ A JEHO BRATŘÍ*. Zpěvohra ve 3 j., přel. od J. K. Chmelenského. Hudba od E. N. Méhula. [Květy 1839.] 52
13. 1. *HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ AKADEMIE*. [V ní kromě německých písní provedeno česky] Masopustní koblihy aneb Ošizený rychtář. (Viz č. 13.) Kde domov můj. Píseň od F. Škroupa [na slova J. K. Tyla]. [Květy 1839.]
Ve prospěch kapelního mistra Jana Hnojila. 53
20. 1. *Zlý duch Lumpacivagabundus aneb Trojlístek nedbalců*. (Viz č. 37.) [Květy 1839; Welzel.] 54
27. 1. *Josef a jeho bratři*. (Viz č. 52.) [Květy 1839; Rameš.] 55
3. 2. **DRACÍ JESKYNĚ U RÖTHELŠTEJNA aneb ZELEZNÉ HUTĚ O PUL-NOCI*. Romantická činohra ve 4 j. dle Kollmanna od F. Vanička [= Valtra]. Hudba od J. Hnojila. [Květy 1839.]
Ve prospěch Karla Rubera. 56
10. 2. *Egyptský Josef a bratři jeho*. (Viz č. 52.) [Rameš; Welzel.] 57
17. 2. [odp.] **KAT AMSTERODÁMSKÝ*. Činohra ve 3 j., dle Lamberta přeložená od J. N. Štěpánka. [C-MMd]
Ve prospěch Kat. Strenkinské. 58
24. 2. *KVĚTY MORAVSKÉ aneb Z DOBRÉHO TO NEJLEPŠÍ*. Hudební dramatický quodlibet.
NORMA. Arie ze zpěvohry od Bellini. — Zlý duch Lumpacivagabundus. Druhé j. (Viz č. 37.) — PURITÁNI. Dvouzpěv ze zpěvohry od Bellini. — Dáblův mlejn na vídeňské hoře. Část druhého j. (Viz č. 23.) — BITVA U ASPRŮ. Hudební dílo od F. Rafaela. [Květy 1839.]
Ve prospěch Frant. Rafaela. 59
10. 3. **MARNOTRATNÍK*. Kouzelná hra ve 3 j. od F. Raimunda s hudbou od K. Kreutzera [přel. od J. N. Štěpánka]. [Květy 1839.]
Ve prospěch V. J. Sinetti. 60
17. 3. *Dračí jeskyně u Röthelštejna aneb Železná huť o půlnoci*. (Viz č. 58.) [Welzel.] 61
14. 4. *Preciosa, spanilé děvče cikánské*. (Viz č. 47.) [Welzel.] 62
21. 4. *Preciosa, spanilé děvče cikánské*. (Viz č. 47.) [Květy 1839.] 63
12. 5. **ALÍNA aneb BRNO V JINÉM DÍLU SVĚTA*. Směšnáhra se zpěvy a tancem ve 3 j., dle A. Bäuerle vzdělaná od J. N. Štěpánka [a upravená od K. Rubera]. [Květy 1839.]
[Původně ohlášeno na 28. 4. — Květy 1839.]
Ve prospěch Václ. Svatopluka Kolihy. 64
15. 9. *Opice a ženich*. (Viz č. 32.)
*SLON LABA. [Balet?] [Welzel.] 65
22. 9. *Komárovské koláče*. (Viz č. 35.)
Kýž bych se byl neoženil! (Viz č. 40.)
Slon Lába. (Viz č. 65.) [Welzel.] 66
10. 11 *Egyptský Josef a bratři jeho*. (Viz č. 52.) [Květy 1839.]
Ve prospěch kapelního mistra Barocha. 67
1. 12. **DIVOTVORNÝ KLOBOUK aneb POTRESTANÝ LAKOMEČ*. Veselohra ve 3 j. od V. K. Klicpery. [Květy 1839.]
Ve prospěch V. Svatopluka Kolihy. 68
8. 12. *Divotvorný klobouk*. (Viz č. 68.)
Zpěvy: Zastaveníčko. Čterozpěv od J. Vašáka — Žebrák. Od A. Růžičky. — Toužení Švejcara po domově. Od G. Procha. [Květy 1840.]
Ve prospěch Karla Rubera. 69

19. 1. ***DVA PŘÁTELÉ A JEDEN KABÁT.** Fraška v 1 j. dle F. Castellioho vzdělaná z francouzského od J. Procházky.
***RATAPLAN, MALÝ BUBENÍK.** Činohra se zpěvy v 1 j., dle francouzského vaudevillu [od Polwitzel, přel. od H. Rosy. [Květy 1840.]
Ve prospěch Hynka Rosy. 70
26. 1. *Cech a Němec.* (Viz č. 17.) [Květy 1840.]
Ve prospěch Františka Krause. 71
9. 2. *Rataplan, malý bubeník.* (Viz č. 70.)
Produkce Mad. Lustmannové. [B. Th. A. 1841.] 72
16. 2. *Alína aneb Brno v jiném dílu světa.* (Viz č. 64.) [Květy 1840 — po třetí.] 73
22. 3. *Đáblův mlejn na vídeňské hoře.* (Viz č. 23.) [Květy 1840.]
Ve prospěch Anny Hlouškovy. 74
29. 3. *Divotvorný klobouk.* (Viz č. 68.) [Květy 1840.]
Ve prospěch Alžběty Doplerovy. 75
5. 4. [odp.] ***NALEZENEC.** [Veselá hra ve 2 j. dle Gamin de Paris od Bayarda volně vzdělaná od J. K. Tyla.] [K tomu německy scéna z] Falsche Prima Donna. [B. Th. A. 1841.] Ve prospěch V. J. Sinetti. 76
3. 5. [odp.] *Norma.* [Ukázky ze zpěvohry.] (Viz č. 59.)
Nalezenec. (Viz č. 76.)
Kde domov můj. (Viz č. 53.) [Květy 1840; Moravia 1840.]
Ve prospěch panny Špechmayerovy. 77
17. 5. [odp.] ***KLOBOUČNÍK A PUNČOCHÁŘ aneb PRAMÁTI V OBECNÍ STODOLE.** Fraška se zpěvy [ve 2 j.] od F. Hoppa, zčeštěná od J. N. Štěpánka. [Hudba od A. Müllera.]
Citové Moravana. Píseň od F. M. Klácela a Dvořáka. [Květy 1840; Moravia 1840.] 78
31. 5. *Đáblův mlejn na vídeňské hoře.* (Viz č. 23.) [Květy 1840; B. Th. A. 1841.] 79
14. 6. *Kumrovické koláče.* (Viz č. 11.)
Divy mechaniky aneb Život skrze mašiny. Produkce J. Ch. Tschugmalla. [Květy 1840; B. Th. A. 1841.] 80
5. 7. *777. [Směšná hra v 1 j. dle C. Lebruna zčeštěná od J. N. Štěpánka.]
Písně: Slavíci, Dvojzpěv přel. od F. M. Klácela. — Jakubova píseň. Ze zpěvohry [od J. Weigla] Rodina švejcarská. — Citové Moravana. (Viz č. 78.) — Jízda k milé. Od F. L. Čelakovského a Diškau [?] [Květy 1840; Moravia 1840.] 81
18. 8. *Divotvorný klobouk.* (Viz č. 68.)
Citové Moravana. (Viz č. 78.) [Květy 1840; Moravia 1840.] 82
27. 9. [odp.] *Egyptský Josef a bratři jeho.* (Viz č. 52.) [Květy 1840; Moravia 1840.]
Ve prospěch Jana Hnojila. 83
4. 10. *Vyhraný dům aneb 777.* (Viz č. 81.)
Vystoupení Arabů z pouště Sahary. [Květy 1840.] 84
- 25.10. *Vyhraný dům aneb 777.* (Viz č. 81.)
Vystoupení bratří Graffinů, atletických umělců z Paříže. [Květy 1840; B. Th. A. 1841 — uvádí místo prvního] Kýž bych se byl neoženil! (Viz č. 40.) 85
1. 11. *Dva přátelé a jeden kabát.* (Viz č. 70.)
Vystoupení bratří Graffinů. (Viz č. 85.) [Květy 1840.] 86
22. 11. **DRÁTENÍK.** Zpěvohra ve 2 j. od J. K. Chmelenského. Hudba od F. Škroupa. [Květy 1840; Moravia 1840.] 87
29. 11. *Přítel v nouzi neb Bídňý perníkář.* Fraška... (Viz č. 46.)
777. (Viz č. 87.) [Květy 1840.] 88

6. 12. *Dráteník*. (Viz č. 87.) [Květy 1840.]
Ve prospěch kapelního mistra J. Hnojila. 89
13. 12. *PAŠEROVÉ. [Veselá hra ve 4 j., dle E. Raupacha od J. K. Tyla.] [Moravia 1840.] 90
20. 12. *Dráteník*. (Viz č. 87.) [Welzel.] 91

1841

28. 2., **NEBEZPEČNÉ SOUSEDSTVÍ* (Die gefährliche Nachbarschaft). [Veselo-hra v 1 j., zčeštěná dle A. Kotzebue od J. N. Štěpánka.]
Fyzikální obrazy. Produkce p. Philippe. [Moravia 1841.] 92
23. 3. *Dráteník*. (Viz č. 87.) [Květy 1841.] 93
28. 11. *ŽIŽKŮV DUB*. Vlastenská romantická zpěvohra ve 2 j. od V. K. Klicpery.
Hudba od Fr. Kotta. [Moravia 1841.] 94
5. 12. *Komárovské koláče*. (Viz č. 35.)
Koncert zpěvců z hor pyrenejských. [Česká včela 1842.] 95

1842

2. 1. [odp.] *Žižkův dub*. (Viz č. 94.) [C-MMh]
Ve prospěch Františka Kotta. 96
16. 1. *Ženit nebo neženit*. Deklamovánka od F. Rubeše.
Veliké akrobaticko-atletické představení kr. pruské dovolené společnosti M. Averina. [Česká včela 1842.] 97
27. 11. *Divotvorný klobouk*. (Viz č. 68.)
Kde domov můj. (Viz č. 93.) [Česká včela 1842; Moravia 1842.] 98
28. 11. *HUDEBNĚ-DRAMATICKO-DEKLARACNÍ POTPOURI*.
Duch moravský. Píseň od F. M. Klácela. [Česká včela 1842.]
Ve prospěch K. Rubera před jeho odchodem do Prahy. 99

1847

- ? [več.] **JAN, DOKTOR FAUST*. [Česká včela 1847.] 100

O L O M O U C *

1838

- ? *ČECH A NĚMEC. (Viz č. 17.) 101
2. 2. *Čech a Němec*. (Viz č. 17.) [Česká včela 1838 – po druhé.] 102

1843

- *OLDŘICH A BOŽENA. Arie ze zpěvohry F. Škroupa. [Květy 1843.] 103
2. 4. *Divotvorný klobouk*. (Viz č. 68.)
Zpěvy: Píseň Moravanů. Od Ludvíka z Dietrichů. – Návrat milého. Píseň od B. Jablonského a Ludvíka z Dietrichů. [Květy 1843.]
[K tomu německy fraška] Die Kirschen. 104
13. 5. *KACAFÍREK FERINA. [Úryvek z frašky ve 2 j. dle A. Bäuerle od J. N. Štěpánka.]
[Uvedeno v německém quodlibetu.] 105

* S. Langer v článku *Stopy Thámovy vedou do Olomouce* (Pozor 18. a 19. 9. 1932) vyslovil mylnou domněnku, že se zde hrálo česky již v r. 1802. (Německá cedule z tamního městského archivu z 15. 8. 1802, o níž se opírá, je totiž brněnská.) — Jan Vondráček v *Dějínách českého divadla 1824–1846* (Praha, Orbis 1957) uvádí bez dokladu, že se zde česky hrálo již v r. 1815.

7. 6. *TINTILIVANTILI aneb VAVRINEC TLUCHUBA PŘED SOUDEM. [Nékolik scén původní veselé hry ve 3 j. od J. N. Štěpánka.] [Uvedeno v německém quodlibetu.] 106

1847

4. 3. *ALESSANDRO STRADELLA. [Úryvek ze zpěvohry ve 3 j. od F. Flotowa.]
*ČAROSTŘELEC. [Úryvek z romantické zpěvohry ve 3 j. od B. Kinda s hudbou od K. M. Webra.] [Česká včela 1847.]
[Obojí uvedeno v německém quodlibetu.] 107

Z K R A T K Y

- B. Th. A. *Theaterspiegel aller Trauer- Schau- Lust- Sing- und Nachspielen, Balleten und Nebenvorstellungen, welche auf dem kön. Brünner städtischen Theater vom 2ten November 1786 bis Ende Karneval den 5ten Hornung 1788 aufgeführt werden sind.* [Brünn.] J. G. Trassler 1788. Ulož.: NB Wien.
- Kleines Neujahrgeschenk oder Brünner Theater-Almanach, enthaltend das sämmtliche Personale der Gesellschaft des Herrn Johann Bapt. Mayer, nebst dem Verzeichniss aller vorgestellten Trauer-Schau- Lust- und Singspiele.* Herausgegeben von Karl Axmann, Souffleur. Brünn, J. G. Trassler [1811]. Ulož.: UK Brno.
- Brünner Theater-Almanach.* Herausgegeben von Karl Axmann, Souffleur. Brünn, J. G. Trassler [1812]. Ulož.: UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach.* Herausgegeben von Karl Axmann, Souffleur. Brünn, J. G. Trassler [1813]. Ulož.: UK Brno.
- Brünner Theater-Taschenbuch auf das Jahr 1814.* [Brünn.] J. G. Trassler. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc; NB Wien.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1815.* Herausgegeben von Karl Axman, Souffleur. [Brünn.] J. G. Trassler. Ulož.: UK Brno.
- Brünner Theater-Almanach auf das Jahr 1816.* Brünn, s. a. Ulož.: Archív města Brna.
- Brünner Theater-Almanach auf das Jahr 1817.* Herausgegeben von Karl Axmann. Brünn, J. G. Trassler. Ulož.: Archív města Brna; UK Brno; UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach auf das Jahr 1818.* Brünn, s. a. Ulož.: Archív města Brna; UK Brno; UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach auf das Jahr 1820.* Brünn, s. a. Ulož.: Archív města Brna.
- Brünner Theater-Almanach.* Brünn 1824. Ulož.: Archív města Brna.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1825.* Brünn, s. a. Ulož.: UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1826.* Brünn, s. a. Ulož.: Archív města Brna; UK Brno; UK Olomouc; NB Wien.
- Brünner Theater-Almanach auf das Jahr 1827.* Brünn, s. a. Ulož.: Archív města Brna; UK Brno; UK Olomouc; NB Wien.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1829.* Brünn, s. a. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1830.* Herausgegeben von Carl Friedrich Tham, Souffleur des königlich-städtischen National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1828 bis inclusive 30. November 1829 gegebenen Vorstellungen. Brünn, J. Gastl. Ulož.: UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1831.* Herausgegeben von Carl Friedrich Tham, Souffleur des königlich-städtischen National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1829 bis inclusive 30. November 1830 gegebenen Vorstellungen. Brünn, J. Gastl. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc.

- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1832.* Herausgegeben von Carl Friedrich Tham, Souffleur des königlich-städtischen National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 4. April bis inclusive 30. November 1831 gegebenen Vorstellungen. Brünn, J. Gastl. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc; NB Wien.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1833.* Herausgegeben von Carl Römer, Souffleur des königl. städt. National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der gegebenen Vorstellungen vom 1. Dezember 1831 bis inclusive 30. November 1832. Brünn, R. Rohrer 1832. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc; NB Wien.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1836.* Herausgegeben von Ernst Friedrich Beyhl, Souffleur des königl. städt. National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1834 bis inclusive 30. November 1835 gegebenen Vorstellungen. Brünn 1835. Ulož.: UK Brno; UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1837.* Herausgegeben von Ernst Friedrich Beyhl, Souffleur des königl. städt. National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1835 bis inclusive 30. November 1836 gegebenen Vorstellungen. Brünn, J. Gastl. Ulož.: UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1838.* Herausgegeben von Carl August Mahr, Souffleur des königl. städt. National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1836 bis inclusive 30. November 1837 gegebenen Vorstellungen. Brünn. Gastl. Ulož.: UK Olomouc.
- Brünner Theater-Almanach für das Jahr 1839.* Herausgegeben von Carl August Mahr, Souffleur des königl. städt. National-Theaters. Mit dem Verzeichnisse der vom 1. Dezember 1837 bis inclusive 30. November 1838 gegebenen Vorstellungen. Brünn, Gastl. Ulož.: NB Wien.
- Theater-Almanach für das Jahr 1841.* Herausgegeben von Carl Ruber, Souffleur und Schauspieler. Brünn, R. Rohrer's Witwe 1840. Ulož.: UK Brno.
- Theater-Almanach für das Jahr 1842.* Herausgegeben von Fr. X. Ewald, Brünn, R. Rohrer's Witwe 1841. Ulož.: Divadelní oddělení Národního muzea v Praze.
- Theater-Almanach für das Jahr 1843.* Herausgegeben von Franz X. Ewald, Souffleur. Brünn, R. Rohrer's Witwe 1843. Ulož.: Divadelní oddělení Národního muzea v Praze; NB Wien.
- Theater-Almanach für das Jahr 1846.* Herausgegeben von Adolph Schillbach, Souffleur. Brünn, F. Gastl. Ulož.: UK Brno.
- Brünner Zeitung.* Brünn 1822.
- BZtg
C-MMd
C-MMh
C-Videň
Hýsek
NB Wien
odp.
O. Th. A.
- tištěný plakát (oznámení) v divadelním oddělení Moravského muzea v Brně.
- tištěný plakát v hudebním oddělení Moravského muzea v Brně.
- tištěný plakát v Theaterabteilung der Nationalbibliothek in Wien.
- Miloslav Hýsek, *Dějiny českého divadla v Brně.* Brno 1907 (zvl. otisk časop. Hlídkka 1907).
- Nationalbibliothek in Wien.
- záčátek představení do 18. hodiny.
- Theater-Taschenbuch.* Von 21. Jänner bis Ende Dezember alle von den allhiesigen Schauspielergesellschaft in Olmütztz aufgeführten Schau- und Singspielen zum Neuen Jahres-Geschenke zusammengetragen. [Olmütztz, s. a.] Ulož.: UK Olomouc.
- Olmütztzer Theater-Almanach auf das Jahr 1802.* Enthaltend das sämtliche Personale... nebst dem Verzeichniss aller vorgestellten Trauer- Schau- Lust- und Singspiele vom 6. August bis Ende Dezember 1801. [Herausgegeben von Franz Hybl.] Nezachováno [?] – Částečně přetiskl M. Rameš v článku Příspěvky k dějinám olomouckého divadla (Časopis vlastenského spolku musejního v Olomouci 1937, str. 227–236).
- Kleines Neujahrsgehenk oder Olmütztzer Theater-Allmanach.* Enthalt-

tend das sämtliche Personale der Gesellschaft des Herrn Anton Kreuzmayer nebst dem Verzeichniss aller vorgestellten Trau[er]-Schau- Lust- und Singspiele vom 3. Oktober bis Ende Dezember 1805. Herausgegeben von Franz Hybl, Souffleur. Olmütz 1805. Ulož.: Městský archiv v Olomouci (mikrofilm).

Olmützer Theater-Almanach für das Jahr 1830. Olmütz, s. a. Ulož.: Městský archiv v Olomouci.

Olmützer Theater-Almanach für das Jahr 1840. Olmütz, s. a. Ulož.: NB Wien.

Rameš

M. Rameš, *K dějinám divadla brněnského a olomouckého.* Pozor 1933, č. 3–17, 4/1–26/4.

UK Brno

Státní vědecká knihovna v Brně.

UK Olomouc

Státní vědecká knihovna v Olomouci.

več.

začátek představení od 18. hodiny.

Welzel

rukopisná sbírka H. Welzla ve Státním archívu v Brně.

Vlast. VIII.

Československá vlastivěda. Díl VIII. Umění. Praha, B. Janda 1935.